

god Landbrugslitteratur, og i den afgivne Betænkning udtaler Udvalget, at det vil være særdeles ønskeligt, at der tilvejebringes en samlet og udførlig Fremstilling af hele vort Landbrugs Historie særlig med Hensyn til dets tekniske og driftsmæssige Side. Udvalget har dernæst været enig om at foreslaa, at Udarbejdelsen af et saadant Værk overdrages til Statskonsulent K. Hansen ved Lyngby Forsøgsstation. Alle er vistnok enige om, at han er den rette Mand til at udføre dette Arbejde, men det følger af sig selv, at naar Statskonsulent K. Hansen skal kunne faa Tid til at samle og udarbejde et saadant Værk, maa han have nogen Lettelse i sin Gerning som Leder af Forsøgsstationen, og Forholdet er tænkt ordnet paa den Maade, som der er gjort Rede for i Bilagene Nr. 56 og 63. Det økonomiske Resultat af disse Ændringsforslag vil derefter stille sig saaledes: Der bevilges en Nedsættelse paa 4,600 Kr. og en Forhøjelse paa 5,200 Kr., altsaa foreløbig en aarlig Merudgift af 600 Kr., men dertil kommer, at der skal stilles et Beløb af 2,000 Kr. til Raadighed til Dækning af Udgiften ved forskellige nødvendige Forarbejder, f. Eks. Indsamling af Billedstof, Anskaffelse af faglige Hjælpemidler, Fotografering og mere, og naar Manuskriptet ligger færdigt, vil der blive stillet Krav om nye Udgifter til Trykning m. m. Men trods disse Udgifter er det sikkert rigtigt, at vi faar et saadant Værk, det er kun naturligt under Hensyn til den overvejende Betydning, Landbruget har her i Landet. Ogsaa dette Ændringsforslag er stillet af den højtrædede Minister og tiltraadt af Udvalget.

Under Nr. 66 foreslaas et Tilskud paa 3,000 Kr. til Oprettelse af en Fodermesterskole paa Tranekær paa Langeland. En Kreds af landbrugskyndige Mænd har til Ministeriet indsendt et Andragende om, at der af Statskassen maatte blive ydet et Tilskud til en saadan Fodermesterskole. Naar man har valgt Tranekær, er det, fordi man forventer, at der vil baade de fornødne Lokaler og den fornødne Besætning, altsaa af Malkekøer, blive stillet til Raadighed. Planen har af Landbrugsministeriet været forelagt Landhusholdningsselskabet, de samvirkende danske Landboforeninger og de danske Husmandsforeninger, og disse Institutioner har paa en Maade anbefalet Sagen. De samvirkende Landboforeninger har kort anbefalet den som et Forsøg, og Husmandsforeningerne har ogsaa paa en Maade anbefalet Forslaget, men føjet til, at en saadan Skole neppe vil faa

nogen Betydning for de smaa Jordbrug. Heri har Husmandsforeningerne vistnok Ret. Efter min Opfattelse vil en saadan Skole ikke faa praktisk Betydning for Husmandsbrugene, sikkert heller ikke Betydning for de smaa Gaardmandsbrug, hvorimod det vel er naturligt at antage, at den kan faa ikke ringe Betydning for de store Gaarde. Da det imidlertid her ikke drejer sig om noget stort Beløb, og Bevillingen foreløbig kun gives for Finansaaret 1914—15, har Udvalget tiltraadt Forslaget. Ledelsen skal bestaa af et Udvalg paa 6 Mand, der skal udarbejde Regler og føre Tilsyn med Skolens Virksomhed.

Ændringsforslag Nr. 62 angaar en Forhøjelse af Bevillingen til Selskabet „Hedebruget“ fra 50,000 Kr. til 70,000 Kr. Som ærede Medlemmer ved, har der her i Tinget været ikke lidt Uenighed om dette Spørgsmaal, ikke om, at man bør ophjælpe Hedyrkingen og støtte de fattige Hededyrkere, men om Maaden, hvorpaa denne Støtte heldigst kunde ydes. Jeg har altid været enig med dem, der har hævdet den Opfattelse, at den bedste og naturligste Maade at yde denne Støtte paa var at drage Omsorg for, at der kunde skaffes god Mergel saa billigt og saa let tilgængeligt som overhovedet muligt. Imidlertid er Selskabet „Hedebruget“ nu en Kendsgerning, det maa indrømmes, at det har udfoldet en meget stor Virksomhed, sikkert ogsaa gjort et stort og betydningsfuldt Arbejde, og endelig er Reglerne for Statstilskuddet nu saadanne, at Misbrug, selv om de ikke helt er udelukkede, dog vanskeligt kan finde Sted. Tidligere var der ikke sat nogen Grænse for Størrelsen af det Areal, der kunde faa Tilskud, heller ikke for Størrelsen af selve Ejendommen, nu er disse Forhold ændrede, nu kan der ikke ydes den enkelte Ansøger Tilskud til mere end 2 Tdr. Land aarlig og ikke til mere end 25 Tdr. Land i alt, og desuden kan Tilskud kun ydes Ejendomme, som ikke overstiger 40 Tdr. Land. Man vil se, at det nu egentlig kun er de smaa Landejendomsbesiddere, der kan faa Del i Tilskuddet. Endelig skal jeg anføre, at det for Udvalget er opløst, at der nu føres en saa nøje Kontrol baade med Hensyn til, at der ikke gives Tilskud til Opdyrkning af Jord, som ikke egner sig til Landbrug, og med, at det Kvantum Mergel og Gødning, som skal paaføres Jorden, virkelig anvendes. Dernæst har en Deputation, der i Vinter har været hos Finansudvalget, opløst, at der i Aar er saa mange kvalificerede Ansøgere, at kun 60 pCt. kan komme i Betragtning. Under disse Forhold har Udvalgets Flertal